

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I JÖNKÖPING**

Nargiz Asker

DOM
2014-03-26
Meddelad i
Jönköping

Mål nr
4580-13

SÖKANDE

Rentanurse Scandinavia AB, 556578-0847
Fyrverkarbacken 28
112 60 Stockholm

Ombud: Jur.kand. Catharina Piper
Advokatfirman Lindahl AB
Studentgatan 6
211 38 Malmö

MOTPART

1. Bollebygds kommun
517 83 Bollebygd

2. Borås Stad
501 80 Borås

3. Svenljunga kommun
512 80 Svenljunga

4. Tranemo kommun
514 80 Tranemo

5. Ulricehamns kommun
523 86 Ulricehamn

Ombud för 1-5: Stadsjuristen Torbjörn Alfredsson
Borås Stad
501 80 Borås

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Rentanurse Scandinavia AB:s ansökan om ingripande enligt LOU.

KONKURRENSVERKET	
2014 -03- 2 6	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

Dok.Id 126428

Postadress
Box 2201
550 02 Jönköping

Besöksadress
Hamngatan 15

Telefon
036-15 66 00

E-post:
forvaltningsrattenijonkoping@dom.se
www.forvaltningsrattenijonkoping.domstol.se

Telefax
036-15 66 55

Expeditionstid
måndag – fredag
08:30-16:00

BAKGRUND

Borås Stad, Bollebygds kommun, Svenljunga kommun, Tranemo kommun samt Ulricehamn kommun (Kommunerna) genomför en upphandling avseende bemanning av sjukskötersketjänster inom den kommunala hälso- och sjukvården, ref.nr. 2013/IN0032. Upphandlingen handläggs enligt reglerna om förenklat förfarande enligt LOU. Maximalt fem anbud antas och anbuden rangordnas efter lägsta anbudspris under förutsättning att samtliga krav enligt 1.5.1 *Utvärdering* är uppfyllda. I tilldelningsbeslut den 1 oktober 2013 antogs Mix Medicare AB, Dedicare AB, Xtra Sverige AB, Proffice Care AB och Vårdassistans Sjuksköterskebemanning AB.

YRKANDEN

Rentanurse Scandinavia AB

Rentanurse Scandinavia AB (Rentanurse) ansöker om överprövning och yrkar i första hand att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att Rentanurse anbud beaktas vid anbudsutvärderingen varvid Rentanurse rätteligen ska tilldelas kontrakt.

Rentanurse yrkar i andra hand att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen ska avbrytas och göras om.

Kommunerna

Kommunerna bestrider bifall till Rentanurse ansökan om överprövning.

VAD PARTERNA ANFÖR

Rentanurse

Av förfrågningsunderlaget, s. 2, avsnitt 1.2.4 *Avlämnande av anbud*, framgår hur anbudsgivarna ska lämna anbud och att anbudsgivaren ska svara i enlighet med förfrågningsunderlaget. Av förfrågningsunderlaget, s. 5-6, avsnitt 1.3.4 *Teknisk förmåga och kapacitet* framgår bl.a. följande.

”[r]edogöra för den planerade organisationen för uppdraget: Ge en beskrivning av bemanning, dimensionering och sammansättning av personal. Under rubrik 1.4.1 anges vilka kompetenser som anbudsgivaren ska kunna tillhandahålla under hela avtalsperioden. CV för två personer per kompetens ska specificeras i bilaga 2.

Anbudsgivaren ska ha erfarenhet från tidigare utförda bemanningsuppdrag av liknande art och omfattning under de senaste tre åren. Som bevis ska anbudsgivaren ange två referensuppdrag med kort beskrivning av uppdraget, omfattning (antal anställda) samt värde (SEK). Kontaktuppgifter till referensuppdragens kontaktpersoner ska anges (1 kontaktperson/referensuppdrag). Referenterna ska kunna kontaktas via telefon vecka 37, 2013. Referenterna ska kunna rekommendera anbudsgivaren som leverantör”.

Av förfrågningsunderlaget, s. 3, avsnitt 1.2.5 *Frågor och svar under anbudsstiden*, framgår att anbudsgivarna kan ställa frågor under upphandlingens gång. Av *Frågor och svar* s. 4, Publik fråga 8, framgår följande.

”1.4 Anbudsprövning

Ni uppger att behovet är sjuksköterskor, distriktssköterskor, skolsköterskor och psykiatrissköterskor.

Fråga 1: Ska det vara 2 CV från alla dessa 4 kategorier, alltså sammanlagt 8 CV?

Fråga 2: På skolssk och psykssk står inte att det krävs formell VUB utan enbart erfarenhet, gäller det även för dem CV som ska bifogas?

Fråga 3: Vi har många sjuksköterskor som jobbat hos oss i flera år, vill ni då att vi ska specificera i CV vilka uppdrag de har haft under åren?

Borås Stad

Publik fråga 8 2013-08-30 13:47

Svar fråga 1: Ja, det ska vara totalt 8 CV som ska redovisas i bilaga 2. Icke efterfrågade bilagor kommer ej att beaktas.

Svar fråga 2: CV (curriculum vitae) är en sammanställning av kunskaper, erfarenheter och färdigheter. De personers CV som redovisas i bilaga 2 ska vara kompletta och innehålla samtliga utbildningar och anställningar och ska uppfylla ställda kompetenskrav under *1.4.4 Kompetenskrav*.

Svar fråga 3: Se svar fråga 2.

Rentanurse har i sitt anbud lämnat svar i enlighet med vad som framgår av förfrågningsunderlaget och av *Frågor och svar*, fråga 8, dvs., svaret i bilaga 2 med totalt åtta stycken CV. Av tilldelningsbeslutet, s. 2, framgår emellertid att Kommunerna anser att

”anbud 8 Rentanurse Scandinavia AB

Bilaga 2 är ej tillräckligt specificerad, hänvisar till ej efterfrågade bilagor, se 1.2.4 Avlämnade anbud”

Om Rentanurse anbud hade kvalificerats i upphandlingen hade anbudet varit ett av de fem vinnande anbuden. Kommunernas diskvalificering av Rentanurse anbud är felaktig och i uppenbar strid med praxis, LOU och de allmänna EU-rättsliga principerna om transparens, likabehandling och proportionalitet. Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter be-

handla leverantörer på ett likvärdigt sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Kravet på öppenhet innebär att en rimligt informerad och normalt omsorgsfull leverantör ska kunna förstå vad som efterfrågas av den upphandlande myndighetens underlag och vad som omfattas av den upphandlande myndighetens bedömningar. Principerna om proportionalitet och likabehandling ska vidare iakttas.

Rentanurse, som är en ansvarsfull och omsorgsfull anbudsgivare och van anbudsgivare vid offentliga upphandlingar, har i sitt anbud varit noggrant med att svara i enlighet med vad som framgår av såväl förfrågningsunderlag som av *Frågor och svar*. Av *Frågor och svar* som är ett dokument som har skapats efter förfrågningsunderlaget framgår att sammanlagt åtta stycken CV:n ska redovisas där kunskaper, erfarenheter och färdigheter etc. ska framgå. Rentanurse lämnade in åtta stycken CV:n inom berörda kompetenser. Genom att lämna in åtta stycken CV:n i enlighet med *Frågor och svar*, Publik fråga 8, var Rentanurse avsikt att uppfylla samtliga krav samt att tillse att all relevant information som Kommunerna efterfrågade skulle kunna inrymmas inom bilaga 2. Rentanurse har således gett in CV:n i bilaga 2, hänvisat till dessa samt använt Kommunernas formulär, allt i enlighet med hur Rentanurse uppfattat att informationen skulle lämnas och vad som framställt som mest ändamålsenligt med hänsyn till den information som skulle få plats. Rentanurse anser att det av *Frågor och Svar* går att utläsa att åtta stycken CV:n gick att lämna in avseende bilaga 2 på så sätt som Rentanurse har gjort. I dagligt tal avses med CV ett separat dokument för en specifik person. För det fall man t.ex. kontaktar Arbetsförmedlingen eller ett företag och begär ut CV:n, får man endast ett separat dokument för varje individ där en utvecklad meritförteckning framgår, motsvarande de dokument som Rentanurse gett in i upphandlingen. Kommunerna har i upphandlingen utgått från en parameter, hur CV skulle lämnas, som inte tydligt framgick av förfrågningsunderlaget eller av *Frågor och svar*. Kommunerna anger vidare i *Frågor och Svar*, Publik fråga 8, Svar 1, att

hänsyn inte kommer att tas till icke efterfrågade bilagor. Rentanurse har med fog uppfattat att med icke efterfrågade bilagor avsågs bilagor såsom t.ex. betyg, intyg etc. som vanligtvis efterfrågas som bevis i samband med inlämnande av CV. Det har inte varit tydligt att det med icke efterfrågade bilagor avsågs separata CV:n. Rentanurse har uteslutits endast pga. anbudets form och inte på grund av dess innehåll. Hur kommunerna väljer att ha informationen uppställd i förfrågningsunderlag m.m. är en ren administrativ fråga och inte ett villkor som är en förutsättning för en upphandling. Mot bakgrund härav och då det inte framgår tydligt av förfrågningsunderlaget eller av *Frågor och svar* att anbudsgivare inte kan lämna anbud så som Rentanurse har gjort, har Kommunerna uppenbarligen handlat i strid mot proportionalitetsprincipen. Proportionalitetsprincipen innebär att kraven på leverantörer och kraven i kravspecifikationen måste ha ett naturligt samband med och stå i rimlig proportion till det som upphandlas. Proportionalitetsprincipen innebär också att alla åtgärder som vidtas ska vara både nödvändiga och lämpliga med hänsyn till det syfte som eftersträvas. Om det finns flera alternativ bör det alternativ väljas som är minst ingripande eller belastande för leverantörerna. Av EG-domstolens praxis rörande proportionalitetsprincipen framgår att en bedömning av om proportionalitetsprincipen åsidosatts ska genomföras som en ”strukturerad avvägning” mellan motstående intressen och tolkningen är att en proportionalitetsbedömning ska göras i tre steg. Även enligt svensk praxis, se bl.a. Kammarrättens i Göteborg dom i mål nr 9636-11, ska en proportionalitetsbedömning göras i tre steg. För det första ska en bedömning göras av om åtgärden är lämplig och effektiv. För det andra ska en bedömning göras av om åtgärden är nödvändig. För det tredje ska det bedömas om den negativa effekten som åtgärden får, på det intresse eller den rättighet som åtgärden inskränker, är oproportionerlig eller överdriven jämfört med det eftersträlvade syftet. EG-domstolen har vidare uttalat i ett antal domar att reglerna ska tolkas i ”funktionella termer”, dvs. att det är den praktiska tillämpningen och åtgärdens effekter vid den enskilda upphandlingen som ska bedömas. Vid en

sedvanlig proportionalitetsbedömning i enlighet med ovan framgår det klart att någon strukturerad avvägning inte har gjorts. Kommunernas agerande att utesluta Rentanurse, pga. att bilaga 2 inte är tillräcklig specificerad, står inte i rimlig proportion till det som upphandlas och kommunerna har således agerat i strid med 1 kap. 9 § LOU.

Praxis visar också att om avvikelser sker från ställda ska-krav kan det vara oväsentligt om det inte står i rimlig proportion till att anbud förkastas (se t.ex. Kammarrättens i Stockholm dom i mål nr 2391-12). I målet hade en anbudsgivare inte svarat i enlighet med krav i förfrågningsunderlaget men kammarrätten ansåg att kravet inte uppfyllde någon nämnvärd funktion och gick utöver vad som var nödvändigt i upphandlingen varvid kravet ansågs som oproportionerligt. Praxis bekräftar således att även om Rentanurse inte skulle ha ansetts svara i enlighet med ett ska-krav, där det framgår hur anbudsgivare ska fylla i en blankett, så står inte ett sådant krav i proportion till följderna att förkasta anbudet. För det fall förvaltningsrätten skulle anse att Kommunerna ställt upp ett tydligt ska-krav om hur anbudsgivare ska fylla i bilaga 2 och Rentanurse inte har uppfyllt detta, så skulle en sådan avvikelse i vilket fall vara irrelevant och oväsentlig i upphandlingen och inte anses stå i proportion till att förkasta bolagets anbud. Kommunerna borde ha gjort en individuell bedömning huruvida kravet på att lämna CV:n var uppfyllt eller inte. Av en nyligen avkunnad dom i Kammarrätten i Göteborg, mål nr 3309-13, framgår att det också ska kunna avläsas i vilken mån syftet med kravet uppfylls.

Kommunerna har angett att kravet på anbudsutformningen är nödvändigt för att underlätta anbudsprovning och effektivisera anbudsprocessen. Uteslutning av anbudsgivare som de facto lämnar in efterfrågade uppgifter i CV:n är varken ändamålsenligt eller effektivt. Det kan ifrågasättas om det är nödvändigt att göra en sådan begränsning i en upphandling i form av ett ska-krav. Att lämna CV:n för ett antal personer i en viss bilaga främjar inte

syftet med upphandling av bemanningstjänster och är i vart fall inte nödvändigt för att tillhandahålla tjänsterna avseende bemanning. Det mindre långtgående alternativet hade med andra ord varit att få lämna in relevanta CV:n för de personer som avsågs. Vid en samlad balansavvägning ter sig kravet på att endast lämna CV:n i själva bilagan 2 alltför långtgående, särskilt med beaktande av att Kommunerna köper bemanningstjänster där kompetensen avseende tjänsterna är av yttersta vikt.

Enligt likabehandlingsprincipen i 1 kap. 9 § LOU måste en bedömning ske inom ramen för de kriterier som är uppställda i förfrågningsunderlaget. I det aktuella förfrågningsunderlaget är bedömningsgrunden anbudsgivarnas kapacitet och inte formen för anbudsgivarnas anbud. Likabehandlingsprincipen har härmed tillämpats på ett felaktigt sätt och Kommunerna har handlat i strid med 1 kap. 9 § LOU.

Kommunerna

Av förfrågningsunderlaget, avsnitt 1.2.2, *Allmänna anbudsförutsättningar*, framgår bl.a. följande.

”Anbud ska redovisa efterfrågade uppgifter och följa förfrågningsunderlagets struktur så att granskning och utvärdering av anbuderna ska kunna ske på ett effektivt och rättvisande sätt”.

Av förfrågningsunderlaget, avsnitt 1.2.4, *Avlämnande av anbud*, framgår följande.

”Anbud skrivet på svenska ska lämnas elektroniskt via upphandlingsverktyget TendSign. Anbudsgivaren får via TendSign kostnadsfritt stöd, påminnelser och tillkommande information. Anbudsgivaren besvarar samtliga frågor och fyller i och bifogar aktuella bilagor istället för att skriva eget anbud.”

Vidare framgår av samma avsnitt i förfrågningsunderlaget följande som där har markerats med fet stil.

”OBS! Svar ska endast lämnas på avsedd plats i förfrågningsunderlaget och i bilagor som tillhör förfrågningsunderlaget för att underlätta utvärderingsprocessen. Svar som delvis hänvisar till ej efterfrågad bilaga kommer enbart svaret på avsedd plats att beaktas. Svar som enbart hänvisar till ej efterfrågad bilaga kommer att anses som ej lämnat svar och föranleda till förkastande av anbud.”

Kommunerna har i förfrågningsunderlaget och genom svar på frågor som redovisats i dokumentet *Frågor och Svar* återkommande och konsekvent förklarat att anbud inte får/ska innehålla några bilagor som inte särskilt efterfrågas. Det har också tydligt angivits att svar ska lämnas på avsedd plats i förfrågningsunderlaget och i bilagor som tillhör förfrågningsunderlaget samt att svar som lämnas i bilagor inte kommer att beaktas om bilagan inte särskilt efterfrågats.

Vidare har i förfrågningsunderlaget tydligt angivits att anbud lämnas genom att de i förfrågningsunderlaget ingående frågorna besvaras genom Kommunernas upphandlingssystem och att anbudsgivaren därvid ska fylla i de bilagor som hör till förfrågningsunderlaget. Detta istället för att anbudsgivaren författar eget anbudsdocument. Kommunerna har också i *Frågor och Svar* förklarat att det med CV avses en sammanställning av kunskaper, erfarenheter och färdigheter samt därvid tydligt angivit att CV för två personer per kompetens ska specificeras i bilaga 2. För att ingen anbudsgivare skulle missförstå att efterfrågade CV:n inte fick ges in på annat sätt än genom att förfrågningsunderlagets bilaga 2 bifogades anbudet ifyllt, har i *Frågor och Svar* upprepats vad som framgår i förfrågningsunderlaget om att icke efterfrågade bilagor inte kommer att beaktas. Mot denna bakgrund kan sägas att varje rimligt informerad och omsorgsfull anbudsgivare har kunnat uppfatta kravet på att efterfrågade CV:n ska spe-

cificeras i bilaga 2 till förfrågningsunderlaget. Det har varit tydligt att bilagor till anbudet som inte särskilt efterfrågats inte varit tillåtna och att sådana inte skulle beaktas. Kraven på anbudsutformning uppnår de upphandlingsrättsliga kraven på öppenhet och transparens.

Rentanurse har i och för sig till sitt anbud bifogat förfrågningsunderlagets bilaga 2 ifylld. Rentanurse har emellertid inte däri lämnat/specificerat de CV:n som skulle redovisas. Rentanurse har istället i bilaga 2 endast hänvisat till underbilagor av vilka den efterfrågade informationen framgår. Rentanurses anbud uppfyller inte kraven på anbudsutformning som tydligt angivits i förfrågningsunderlaget och i dokumentet *Frågor och svar*. Syftet med kraven på anbudsutformning är att underlätta kommunernas anbudsprovning. I de fall det inte ställs krav på anbudsutformningen, då det således lämnas fritt för anbudsgivarna att utforma anbud efter eget tycke, är erfarenheten att anbudsgivare skickar in mer information än vad som efterfrågas. Den efterfrågade informationen återfinns ofta i väldigt omfattande och ibland svåröverskådliga bilagor. Detta innebär ett enormt merarbete genom att den efterfrågade informationen måste "letas fram". Syftet med de uppställda kraven på anbudsutformningen är således att effektivisera Kommunernas upphandlingsprocess. De krav som ställts på anbudsutformningen i förevarande upphandlingsärende kan med denna bakgrund inte anses träda proportionalitetsprincipen för när. Vid ett s.k. proportionalitetstest framstår kraven såväl lämpliga som effektiva för att uppnå det som eftersträvas. Det finns inte heller något mindre ingripande alternativ till de krav som ställts. Inte heller framstår de negativa effekter som kraven eventuellt kan få som överdrivna i förhållande till syftet med kraven. De krav som ställts i förevarande upphandlingsärende på anbudsutformningen är relevanta och tydligt angivna. Kraven är obligatoriska vilket innebär att de måste upprätthållas och anbud som inte uppfyller kraven inte får antas.

Det har varit tydligt att CV:n skulle redovisas i tabellform genom ifyllande av bilaga 2 till förfrågningsunderlaget. Kommunerna har inte efterfrågat CV:n i form av "egna" bilagor till anbud. Det hade mot denna bakgrund varit att träda likabehandlingsprincipen för när att godta Rentanurses anbud. Kravet kan inte heller uppfattas som betungande eller särskilt ingripande. Det är inte heller av sådan karaktär att någon presumtiv anbudsgivare avstår från att lämna anbud. Kraven innebär inte heller någon begränsning av vem som kan lämna anbud.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Gällande regler

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 4 § LOU anges bl.a. följande. Efter ansökan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada får allmän förvaltningsdomstol överpröva en upphandling.

Av 16 kap. 6 § LOU framgår bl.a. följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Av praxis framgår att i mål om ingripande enligt LOU gäller som huvudregel att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter talan grundas och att domstolens

prövning är begränsad till de grunder som parten åberopat (se RÅ 2009 ref 69).

Förvaltningsrättens bedömning

Överprövning enligt LOU utgör en kontroll – utifrån de omständigheter som sökanden har anfört – av huruvida den upphandlande myndigheten har följt de grundläggande principerna som återfinns i 1 kap. 9 § LOU samt att den upphandlande myndigheten har följt övriga bestämmelser i LOU.

Det står en upphandlande myndighet fritt att bestämma hur ett förfrågningsunderlag ska utformas så länge det inte strider mot LOU eller de gemenskapsrättsliga grundprinciperna om bl.a. likabehandling, förutsebarhet och transparens. Av dessa principer följer bl.a. en skyldighet för den upphandlande myndigheten att skapa öppenhet, dvs. att lämna information om upphandlingen och det praktiska tillvägagångssättet vid denna. För att leverantörerna ska ges samma förutsättningar för anbudsgivning måste förfrågningsunderlaget vara så klart och tydligt formulerat att det med utgångspunkt i underlaget ska gå att skapa sig en bild av möjligheterna att lägga ett konkurrenskraftigt anbud.

Rentanurse Scandinavia AB har gjort gällande att bolaget har uppfyllt det obligatoriska ska-kravet avseende att lämna CV:n i upphandlingen genom att lämna in alla efterfrågade uppgifter. Kommunernas förfrågningsunderlag har enligt bolaget varit otydligt eftersom det inte har framgått att med icke efterfrågade bilagor avses separata CV:n. Kommunerna har angett att det har varit tydligt att de CV:n som efterfrågades skulle redovisas i tabellform genom ifyllande av bilaga 2 till förfrågningsunderlaget och att icke efterfrågade bilagor inte skulle beaktas. Syftet med det aktuella kravet har varit att underlätta och effektivisera upphandlingsprocessen. Samtliga

övriga anbudsgivare har uppfattat kravet om hur efterfrågade CV:n skulle specificeras korrekt.

Av aktuellt förfrågningsunderlag och av dokumentet *Frågor och svar* framgår att CV för två personer per kompetens ska specificeras i bilaga 2 till förfrågningsunderlaget och att icke efterfrågade bilagor inte beaktas. I upphandlingen har således ställts upp ett obligatoriskt krav. Innehållet av bilaga 2 har varit av betydelse vid Kommunernas prövning och utvärdering av anbudena. Rentanurse Scandinavia AB har i bilaga 2 till förfrågningsunderlaget hänvisat till åtta underbilagor med information om de anställdas utbildning och yrkeserfarenhet. CV för de kompetenser som Rentanurse Scandinavia AB har kunnat tillhandhålla har således inte angetts i bilaga 2 enligt de formella kraven i förfrågningsunderlaget. Ett anbud som inte uppfyller ska-krav får inte utvärderas. Eftersom Rentanurse Scandinavia AB inte har uppfyllt det obligatoriska kravet har Kommunerna haft fog för att förkasta bolagets anbud. Det av Kommunerna uppställda kravet på anbudets utformning kan inte anses vara konkurrensbegränsande, oproportionerligt eller irrelevant. Vad Rentanurse Scandinavia AB har anfört föranleder ingen annan bedömning. Mot bakgrund av det ovan sagda, och med beaktande av att de övriga leverantörerna har uppfattat kraven i förfrågningsunderlaget enligt det sätt som Kommunerna avsett, har Rentanurse Scandinavia AB inte förmått visa att Kommunerna har agerat i strid med bestämmelserna i LOU eller tillämpliga unionsrättsliga principer. Således saknas grund för ingripande enligt LOU. Rentanurse Scandinavia AB:s ansökan om överprövning ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1 D LOU)

Bo Johansson

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.